

DATOS IDENTIFICATIVOS

Terceiro idioma estranxeiro II: Portugués

Materia	Terceiro idioma estranxeiro II: Portugués			
Código	V01G180V01705			
Titulación	Grao en Linguas Etranxeiras			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale OB	Curso 4	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Outros			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Bermúdez Montes, María Teresa			
Profesorado	Baltrusch , Burghard Bermúdez Montes, María Teresa			
Correo-e	bermudezteresa@uvigo.es			
Web	http://estudioslusofonos.blogspot.com/			
Descripción	Nesta materia preténdese que o alumnado profundice os coñecementos básicos xa adquiridos, tanto de xeral lingua portuguesa (de cara ao nivel B1) como das culturas lusófonas.			

Competencias de titulación

Código

A1	Fomentar e mellorar a capacidade de comunicación nas linguas de estudio no grao, en diferentes contextos sociais, profesionais e culturais coas/os falantes das devanditas linguas, desenvolvendo as destrezas de comprensión e expresión orais e escritas, e mostrando actitudes de tolerancia cara á diversidade social e cultural, incluíndo a defensa dos dereitos fundamentais, de igualdade social, de xénero, raza e orientación sexual, e os valores propios da democracia e a cultura da paz
A3	Adquirir os fundamentos teóricos e aplicados que ofrece a lingüística nos principais paradigmas do estudo e descripción das linguas, así como sintetizar, relacionar e describir as literaturas da primeira lingua estranxeira provenientes de distintos ámbitos culturais e sociais, períodos, xéneros e movementos
A4	Adquirir as ferramentas e técnicas metodolóxicas básicas para o estudo e a análise lingüística e literaria
A5	Adquirir os coñecementos necesarios para a comprensión, desenvolvemento, análise, avaliación e aproveitamento para o futuro profesional dos recursos lingüísticos e literarios
A6	Construír argumentos sólidos sobre os temas e textos a estudar, seguindo as convencións académicas, empregando evidencias suficientes que corroboren os razoamentos expostos, facendo uso dos recursos bibliográficos e electrónicos dispoñibles, especialmente os orientados á investigación lingüística e literaria e á docencia das linguas impartidas no grao
A7	Participar en debates e actividades en grupo, desenvolvendo un pensamento autónomo e crítico, realizando contrastes críticos e respectuosos, e mostrando actitudes de tolerancia cara á diversidade social e cultural dos países das diversas linguas estranxeiras, de defensa de dereitos fundamentais, de principios de igualdade e de valores democráticos
A8	Formular razoamentos críticos a respecto dos campos de estudio lingüístico e literario que conduzan á adquisición dun método sólido de análise lingüística e literaria para além da mera aproximación subxectiva e intuitiva ás linguas e textos obxecto de estudio
A9	Planificar, estruturar e desenvolver ensaios escritos e presentacións orais nas diversas linguas estranxeiras, formulando hipóteses, utilizando unha metodoloxía apropiada para transmitir ideas de xeito eficaz e válido, seguindo as convencións académicas e empregando evidencias suficientes que corroboren os razoamentos expostos
A10	Mostrar coñecemento sobre outras culturas e expresións artísticas e ser competente para sensibilizar as persoas do entorno na apreciación da diversidade, interculturalidade e multiculturalidade. Así mesmo, explorar as repercusiones sociais, profesionais, educativas e culturais dos usos lingüísticos e da aprendizaxe das linguas estudiadas no grao
A11	Visibilizar e valorar as contribucións feitas polas mulleres á literatura e á cultura producida no primeiro idioma estranxeiro nos seus diferentes ámbitos xeográficos e culturais. De igual modo, identificar os mecanismos de exclusión e discriminación das mulleres na linguaxe e adquirir formación no uso de linguaxe inclusiva
A12	Ser competente para utilizar as novas tecnoloxías como recurso metodolóxico, de investigación, didáctico e de comunicación

A13	Ampliar o interese polas lingua, a literatura, a cultura, e pola lingüística teórica e aplicada
B1	Que as/os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e que se atopa frecuentemente a un nivel que, áinda que se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudo
B2	Que as/os estudantes saibam aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
B3	Que as/os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitiren xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Desenvolver o sentido de conciencia lingüística do terceiro idioma estranxeiro como un sistema, dos seus mecanismos e formas de expresión.	A1 A13	B2
Sentar as bases das habilidades de comprensión e expresión oral e escrita.	A3 A5 A10 A12 A13	B1 B2 B3
Coñecer as bases do repertorio léxico básico do terceiro idioma estranxeiro e expandir estes coñecementos a outras terminoloxías más complexas.	A1 A4 A5 A7	B1
Coñecer a gramática básica e fomentar a capacidade de desenvolvemento da lingua en uso e a aplicación práctica dos coñecementos gramaticais, léxicos e fraseolóxicos.	A1 A3	B1
Coñecer os aspectos fundamentais socioculturais e de civilización dos países nos que se fala o terceiro idioma estranxeiro.	A1 A6 A8 A11 A13	B1
Mostrar un coñecemento básico-medio do terceiro idioma como lingua estranxeira, o que inclúe as perspectivas lingüística, comunicativa e de cultura e civilización.	A1 A3 A4 A5 A9 A10 A13	B1 B2
Desenvolver e mostrar a capacidade de contrastar aspectos léxicos, fraseolóxicos e gramaticais do terceiro idioma estranxeiro co propio.	A1 A3	B1
Desenvolver e mostrar a capacidade de contrastar aspectos de civilización propios das xentes que falan o terceiro idioma estranxeiro e alleos.	A1 A4 A10 A12 A13	B1 B3

Contidos

Tema	
Elementos básicos de cultura lusófona	Elementos básicos de: Historia de Portugal; historia do Brasil; historia dos países africanos lusófonos; historia da literatura lusófona; música e cinema nas culturas lusófonas actuais; sistemas políticos e medios de comunicación nos países lusófonos; outros aspectos culturais da lusofonía.
Contidos gramaticais	Contidos gramaticais seleccionados e relacionados co nivel A2/B1 de Portugués do Marco Europeu Comum do Ensino das Línguas.
Contidos lexicais	Elementos lexicais seleccionados relacionados cos diferentes ámbitos das culturas lusófonas tratados.
Contidos pragmáticos	Elementos seleccionados de idiomatismos, falsos amigos ou rexistros nos diferentes ámbitos das culturas lusófonas tratadas.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais

Actividades introductorias	2	0	2
Sesión maxistral	10	20	30
Traballos de aula	18	20	38
Presentacións/exposicións	5	15	20
Traballos tutelados	2	27	29
Eventos docentes e/ou divulgativos	3	6	9
Probas de resposta curta	2	10	12
Observación sistemática	10	0	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Actividades introductorias	Organización e explicación da materia: calendario, exames, exercicios, bibliografía, ferramentas de traballo.
Sesión maxistral	Sesións teóricas: explicacións teóricas gramaticais e de civilización lusófona.
Traballos de aula	Ao longo do curso realizaranse pequenos exercicios e/ou obradoiros relacionados con temas da materia.
Presentacións/exposicións	Cada alumna/o prepara e realiza unha exposición oral sobre un tema de civilización lusófona acordado co/a profesor/a.
Traballos tutelados	Cada estudiante realiza ao longo do semestre un traballo de proxecto escrito, dirixido polo/a profesor/a, sobre un tema relacionado coas culturas lusófonas.
Eventos docentes e/ou divulgativos	Assitência a conferéncias, seminarios, filmes ou outras actividades relacionadas com os conteúdos da matéría.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Presentacións/exposicións	As presentacións e os traballos tutelados dirixiranse de forma personalizada nas titorías.
Traballos tutelados	As presentacións e os traballos tutelados dirixiranse de forma personalizada nas titorías.

Avaliación

	Descripción	Cualificación
Traballos de aula	Realización/presentación de traballos varios, preparados con antelación polo alumnado.	20
Presentacións/exposicións	Exposición oral sobre un tema de civilización lusófona acordado co/a profesor/a.	20
Traballos tutelados	Traballo escrito segundo as normas académicas sobre un tema de civilización lusófona.	30
Probas de respuesta curta	Ao longo do curso realizaranse 1 ou máis probas prácticas escritas sobre contidos específicos da materia.	20
Observación sistemática	Avaliarase a frecuencia e calidad da participación nas aulas e actividades.	10

Outros comentarios sobre a Avaliación

As/Os estudiantes deberán escoller no principio do curso entre dúas opcións: un sistema de avaliación continua (cf. supra) ou un sistema de avaliación única. Recoméndase optar polo primeiro.

É condición obligatoria para ser avaliada/o de forma continua a asistencia a un 80% das aulas, a non ser que haxa motivos xustificados para unha asistencia lixeiramente inferior, que deberán ser comunicados ao profesorado o antes posible.

Para superar a avaliación continua é preciso aprobar tanto a exposición oral e o traballo tutelado como as probas de resposta curta. Copia ou plaxio nos respectivos exames será penalizado cun suspenso (nota numérica: 0) nas mesmas.

É recomendable consultar regularmente os espazos virtuais da materia na plataforma TEMA (<http://faitic.uvigo.es>) e no BLOG asociado (<http://estudioslusofonos.blogspot.com/>).

Quen opte de forma directa pola avaliación única (non recomendado) será avaliada/o ao final do primeiro período, na primeira edición das actas (maio), cunha proba escrita teórico-práctica (contando a teoría: 50% e a práctica: 50%).

Para superar a avaliación única é preciso aprobar tanto a parte teórica como a parte práctica. Copia ou plaxio nos respectivos exames será penalizado cun suspenso (nota numérica: 0) nas mesmas.

Os mesmos criterios de avaliación aplicaranse na segunda edición das actas (xullo).

En todo caso, recoméndase a asistencia ás aulas e ás titorías e consultar regularmente os espazos virtuais da materia na

plataforma TEMA (<http://faitic.uvigo.es>) e no BLOG asociado (<http://estudoslusofonos.blogspot.com/>), mesmo que non se siga o sistema de avaliación continua.

Bibliografía. Fontes de información

No inicio do cuadrimestre o professorado disponibilizará uma bibliografia específica e completa.

Bibliografia de referência:

- Cristóvão, Fernando (dir. e coord.), Maria Adelina Amorim, Maria Lúcia Garcia Marques & Susana Brites Moita (2005). *Dicionário temático da lusofonia*. Lisboa: Texto Editores. (2^a ed. 2010).

----- (2008). *Da lusitanidade à lusofonia*. Coimbra: Almedina.

- AAVV (2002). *História da Literatura Portuguesa*, DVD-ROM, Porto Editora.

- (1999)

Encyclopédia Verbo das Literaturas de Língua Portuguesa

, Lisboa: Verbo 1999.

Killam, G.D. / Kerfoot, Alicia L. Student encyclopedia of African literature, ABC-CLIO 2008.

Lopes, Óscar / Saraiva, António José. *História da Literatura Portuguesa*. Porto: Porto Editora. 16.ª ed., 2010.

Moisés, Massaud (ed.). *História da Literatura Brasileira*. 5 volumes. São Paulo: Cultrix 1989.

Picchio, Luciana Stegagno. *História da Literatura Brasileira*. Lacerda / Nova Aguilar 2004.

COIMBRA, O. M.; COIMBRA, I. Gramática Activa 1, Lidel (ISBN: 978-972-757-172-7)

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Terceiro idioma estranxeiro I: Portugués/V01G180V01506

Outros comentarios

Un bo dominio da lingua galega facilita a adquisición rápida dun nivel A2 de lingua portuguesa.